

Ġabra tal-ġurisprudenza

SENTENZA TAL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (It-Tieni Awla)

4 ta' Lulju 2019*

“Rinviju għal deċiżjoni preliminari – Libertà li jiġu pprovduti servizzi – Direttiva 2010/13/UE – Servizzi tal-midja awdjoviziva – Xandir televiżiv – Artikolu 3(1) u (2) – Libertà ta' riċezzjoni u ta' trażmissjoni mill-ġdid – Incitament għall-mibegħda bbażata fuq in-nazzjonalità – Miżuri meħuda mill-Istat Membru ta' riċezzjoni – Obbligu temporanju għall-fornituri ta' servizzi tal-midja u għall-persuni l-oħra li jipprovdu servizz ta' xandir permezz tal-internet ta' stazzjonijiet jew ta' programmi tat-televiżjoni li jxandru jew jittrażmettu mill-ġdid fit-territorju ta' dan l-Istat Membru stazzjon tat-televiżjoni biss f'pakketti bi ħlas”

Fil-Kawża C-622/17,

li għandha bhala sugġett talba għal deċiżjoni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mill-Vilniaus apygardos administracinis teismas (il-Qorti Amministrattiva Reġjonali ta' Vilnius, il-Litwanja), permezz ta' deċiżjoni tas-26 ta' Ottubru 2017, li waslet fil-Qorti tal-Ġustizzja fit-3 ta' Novembru 2017, fil-proċedura

Baltic Media Alliance Ltd

vs

Lietuvos radijo ir televizijos komisija,

IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (It-Tieni Awla),

komposta minn A. Arabadžiev, President tal-Awla, K. Lenaerts, President tal-Qorti tal-Ġustizzja, li qiegħed jaġixxi bhala Imħallf tat-Tieni Awla, T. von Danwitz, C. Vajda (Relatur) u P.G. Xuereb, Imħallfin,

Avukat Ġenerali: H. Saugmandsgaard Øe,

Reġistratur: M. Aleksejev, Kap ta' Diviżjoni,

wara li rat il-proċedura bil-miktub u wara s-seduta tat-28 ta' Novembru 2018,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ipprezentati:

- għal Baltic Media Alliance Ltd, minn R. Audzevičius, advokatas, u minn H. Stelmokaitis,
- għal-Lietuvos radijo ir televizijos komisija, minn A. Iškauskas u J. Nikė, advokatai,
- għall-Gvern Litwan, minn K. Juodelytė, R. Dzikovič u D. Kriaučiūnas, bhala aġenti,

* Lingwa tal-kawża: il-Litwan.

– għall-Kummissjoni Ewropea, minn A. Steiblyté, G. Braun u S. L. Kalèda, bħala aġenti,
wara li semgħet il-konkluzjonijiet tal-Avukat Ġenerali, ipprezentati fis-seduta tat-28 ta' Frar 2019,
tagħti l-preżenti

Sentenza

- 1 It-talba għal deċiżjoni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-Artikolu 3(1) u (2) tad-Direttiva 2010/13/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-10 ta' Marzu 2010 dwar il-koordinazzjoni ta' ċerti dispożizzjonijiet stabbiliti bil-liġi, b'regolament jew b'azzjoni amministrattiva fi Stati Membri dwar il-forniment ta' servizzi tal-media awdjoviziva (Direttiva dwar "is-Servizzi tal-Midja Awdjoviziva") (ĠU 2010, L 95, p. 1, rettifika fil-ĠU 2010, L 263, p. 15).
- 2 Din it-talba tressqet fil-kuntest ta' tilwima bejn Baltic Media Alliance Ltd. (iktar 'il quddiem "BMA") u l-Lietuvos radijo ir televizijos komisija (il-Kummissjoni Litwana tar-Radju u tat-Televiżjoni, il-Litwanja) (iktar 'il quddiem il-"LRTK") dwar deċiżjoni ta' din l-awtorità tat-18 ta' Mejju 2016 (iktar 'il quddiem id-"deċiżjoni tat-18 ta' Mejju 2016"), li tobbliga lill-fornituri ta' servizzi tal-midja li jeżerċitaw l-attività tagħhom fit-territorju Litwan u lill-persuni l-oħra li jipprovdu lill-konsumaturi Litwani servizz ta' xandir, permezz tal-internet, ta' stazzjonijiet jew ta' programmi tat-televiżjoni jxandru jew jittrażmettu mill-ġdid l-istazzjon NTV Mir Lithuania fit-territorju Litwan, matul il-perijodu ta' tnax-il xahar wara d-dhul fis-sehħ ta' din id-deċiżjoni, biss f'pakketti bi hłas.

Il-kuntest ġuridiku

Il-Konvenzjoni Ewropea dwar it-Televiżjoni Tul il-Fruntieri

- 3 L-Artikolu 4 tal-Konvenzjoni Ewropea dwar it-Televiżjoni Tul il-Fruntieri, iffirmata fi Strasbourg fil-5 ta' Mejju 1989, bit-titolu "Libertà ta' riċezzjoni u ta' trażmissjoni mill-ġdid", huwa fformulat kif ġej:

"Il-Partijiet għandhom jiżguraw il-libertà ta' espressjoni u ta' informazzjoni b'mod konformi mal-Artikolu 10 tal-Konvenzjoni [Ewropea] għall-Protezzjoni tad-Drittijiet tal-Bniedem u tal-Libertajiet Fundamentali[, iffirmata f'Ruma fl-4 ta' Novembru 1950,] u għandhom jiggarrantixxu l-libertà ta' riċezzjoni u ma għandhomx jirrestringu t-trażmissjoni mill-ġdid fit-territorju tagħhom ta' servizzi ta' programmi li jikkonformaw mad-dispożizzjonijiet ta' din il-[k]onvenzjoni." [traduzzjoni mhux ufficjali]

Id-dritt tal-Unjoni

Id-Direttiva 89/552/KEE

- 4 Id-Direttiva tal-Kunsill 89/552/KEE tat-3 ta' Ottubru 1989 dwar il-koordinazzjoni ta' ċerti dispożizzjonijiet stabbiliti bil-liġi, b'regolament jew b'azzjoni amministrattiva fi Stati Membri dwar it-twettiq ta' attivitajiet ta' xandir bit-televiżjoni (ĠU Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 5, Vol. 4, p. 27), kienet tipprovdi, fir-raba', fid-disa', fl-ghaxar u fil-hmistax-il premessa tagħha:

"[b]illi l-Kunsill ta' l-Ewropa adotta l-Konvenzjoni Ewropea dwar it-Televiżjoni tul il-Fruntieri;

[...]

[b]illi l-ligijiet, ir-regolamenti u l-miżuri amministrattivi fl-Istati Membri li jikkoncernaw it-twertiq ta' attivitajiet bħala xandara tat-televizjoni u operaturi tal-cable fihom disparitajiet, li wħud minnhom jistgħu jimpedixxu l-moviment liberu ta' xandiriet fil-Komunità u jistgħu jgħawġu l-kompetizzjoni fis-suq komuni;

[b]illi dawn ir-restrizzjonijiet kollha fuq il-libertà li jiġu pprovduti servizzi tax-xandir fil-Komunità għandhom jiġu aboliti taħt it-Trattat;

[...]

[b]illi l-ħtieġa li l-Istat Membru li minnu joriġinaw għandu jivverifika li x-xandiriet jikkonformaw mal-liġi nazzjonali kif ikkoordinata b'din id-Direttiva hija suffiċjenti taħt il-liġi tal-Komunità sabiex tassigura l-moviment liberu ta' xandiriet mingħajr kontroll sekondarju fuq l-istess bażi fl-Istati Membri li jirċevuhom; billi, madanakollu, l-Istat Membru li jirċevihom jista' eċċezzjonalment u taħt kondizzjonijiet speċifiċi jissospendi proviżorjament it-trasmissjoni mill-ġdid ta' xandiriet bit-televizjoni”.

- 5 L-Artikolu 2(2) ta' din id-direttiva kien jipprovdi:

“L-Istati Membri għandhom jassiguraw il-libertà tar-riċezzjoni u m'għandhomx jirrestringu t-trasmissjoni mill-ġdid fuq it-territorju tagħhom ta' xandiriet bit-televizjoni minn Stati Membri oħrajn għal raġunijiet li jaqgħu taħt l-oqsma kkoordinati b'din id-Direttiva. L-Istati Membri jistgħu proviżorjament jissospendu t-trasmissjonijiet mill-ġdid ta' xandiriet bit-televizjoni jekk il-kondizzjonijiet li ġejjin jiġu ssodisfati:

[...]”

Id-Direttiva 97/36/KE

- 6 Id-Direttiva 97/36/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-30 ta' Ġunju 1997 li temenda d-Direttiva 89/552 (ĠU Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 6, Vol. 2, p. 321) issostitwixxiet l-Artikolu 2 tad-Direttiva 89/552 b'test ġdid u inkludiet Artikolu 2a ġdid fid-Direttiva 89/552, li kien jipprovdi fil-paragrafi (1) u (2) tiegħu:

“1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw il-libertà tar-riċezzjoni u m'għandhomx jagħmlu xi restrizzjoni fuq it-trasmissjonijiet mill-ġdid fuq it-territorju tagħhom ta xandiriet televiżivi minn Stati Membri oħra għal raġunijiet li jaqgħu taħt l-oqsma koordinati minn din id-Direttiva.

2. L-Istati Membri jistgħu, proviżorjament, jidderogaw mill-paragrafu 1 jekk is-segwenti kondizzjonijiet jiġu ssodisfati:

[...]”

Id-Direttiva 2010/13

- 7 Id-Direttiva 2010/13 ikkodifikat u sstotwixxiet id-Direttiva 89/552, kif emendata bid-Direttiva 2007/65/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, tal-11 ta' Diċembru 2007 (ĠU 2007, L 332, p. 27). Il-premessi 1, 4, 5, 8, 26, 35, 36, 41, 43, 54 u 104 tad-Direttiva 2010/13 jipprovdu:

“(1) Id-Direttiva 89/552[...] ġiet emendata diversi drabi [...] b'mod sostanzjali. Fl-interess taċ-ċarezza u tar-razzjonalità, l-imsemmija Direttiva għandha tiġi kodifikata.

[...]

(4) Fid-dawl tat- teknoloġiji ġodda fit-trasmissjoni ta' servizzi tal-media awdjoviżiva, qafas regolatorju li jikkonċerna t-tweġiq ta' attivitajiet tax-xandir għandu jiehu kont tal-impatt tal-bdil strutturali, il-firxa tat-teknoloġiji tal-informazzjoni u l-komunikazzjoni (“TIK”) u l-iżviluppi teknoloġiċi fuq il-mudelli ta' negozju, speċjalment il-finanzjament tax-xandir kummerċjali, u għandu jiżgura l-aħjar kondizzjonijiet ta' kompetittività u ċertezza legali għat-teknoloġiji tal-informazzjoni tal-Ewropa u l-industriji u s-servizzi tal-media tagħha, kif ukoll ir-rispett għad-diversità kulturali u lingwistika.

(5) Servizzi tal-media awdjoviżiva huma servizzi kulturali daqs-kemm huma servizzi ekonomiċi. L-importanza li qed tikber tagħhom għas-soċjetajiet, id-demokraziji – partikolarment billi jiżguraw libertà ta' informazzjoni, diversità ta' opinjoni u pluraliżmu tal-media - l-edukazzjoni u l-kultura tiġġustifika l-applikazzjoni ta' regoli speċifiċi għal dawn is-servizzi.

[...]

(8) Huwa essenzjali għall-Istati Membri li jassiguraw il-prevenzjoni ta' kull att li jista' jkun ta' detriment għal-libertà tal-moviment u l-kummerċ fi programmi tat-televiżjoni jew li jistgħu jippromwovu l-ħolqien ta' pożizzjonijiet dominanti li jwasslu għal restrizzjonijiet fuq il-pluraliżmu u l-libertà tal-informazzjoni bit-televiżjoni u tas-settur tal-informazzjoni kollu kemm hu.

[...]

(26) Għall-għanijiet ta' din id-Direttiva, id-definizzjoni ta' fornitur ta' servizzi tal-media għandha teskludi persuni fiżiċi jew ġuridiċi li sempliċment jittrasmettu programmi li r-responsabbiltà editorjali tagħhom taqa' fuq partijiet terzi.

[...]

(35) L-iffissar ta' serje ta' kriterji prattiċi huwa infassal sabiex jiġi deċiż permezz ta' proċedura eżawrenti li Stat Membru wieħed biss għandu jkollu l-ġurisdizzjoni fuq il-fornitur tas-servizz tal-media inkonnessjoni mal-provvista tas-servizzi li din id-Direttiva tindirizza. Minkejja dan, waqt li jittiehed kont tal-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja [...] u sabiex jiġu evitati każijiet fejn ikun hemm vakum ta' ġurisdizzjoni huwa xieraq li ssir riferenza għall-kriterji tal-istabiliment fis-sens tal-Artikol 49 sa 55 [TFUE] bħala l-kriterju finali li jiddeċiedi l-ġurisdizzjoni ta Stat Membru.

(36) Il-ħtieġa li l-Istat Membru li minnu joriġinaw għandu jivverifika li x-xandiriet jikkonformaw mal-liġi nazzjonali kif ikkoordinata b'din id-Direttiva hija suffiċjenti taht il-liġi tal-Unjoni sabiex tassigura l-moviment liberu ta' xandiriet mingħajr kontroll sekondarju fuq l-istess bażi fl-Istati Membri li jirċevuhom. Madanakollu, l-Istat Membru li jirċevihom jista' eċċezjonalment u taht kondizzjonijiet speċifiċi, jissospendi proviżorjament it-trasmissjoni mill-ġdid ta' xandiriet bit-televiżjoni.

[...]

(41) L-Istati Membri għandhom ikunu jistgħu japplikaw regoli aktar dettaljati jew aktar stretti fl-oqsma kkoordinati minn din id-Direttiva għall-fornituri ta' servizzi tal-media taht il-ġurisdizzjoni tagħhom, filwaqt li jiżguraw li dawk ir-regoli huma konsistenti mal-prinċipji generali tal-liġi tal-Unjoni. Biex jiġu ttrattati sitwazzjonijiet fejn xandar taht ġurisdizzjoni ta' Stat Membru jipprovdi xandira televiżiva li hija kollha kemm hi diretta lejn territorju ta' Stat Membru ieħor, il-ħtieġa għall-Istati Membri li jikkooperaw ma' xulxin u, fl-każijiet ta' ċirkumvenzjoni, il-kodifikazzjoni tal-każistika tal-Qorti tal-Ġustizzja [...], flimkien ma' proċedura aktar effiċjenti, tkun soluzzjoni adatta li tqis it-tħassib tal-Istati Membri mingħajr ma tippregudika l-applikazzjoni kif suppost tal-prinċipju tal-pajjiż ta' oriġini. Il-kunċett ta' regoli ta' interess

pubbliku ġenerali ġie żviluppat mill-Qorti tal-Ġustizzja fil-każistika tagħha fir-rigward tal-Artikoli 43 u 49 [KE] (issa Artikoli 49 u 56 [TFUE]) u jinkludi, inter alia, regoli dwar il-protezzjoni tal-konsumaturi, il-protezzjoni tal-minuri u l-politika kulturali. L-Istat Membru li jagħmel it-talba għall-kooperazzjoni għandu jiżgura li r-regoli nazzjonali speċifiċi in kwistjoni li huma oġġettivament meħtieġa, jiġu applikati b'mod non-diskriminatorju u proporzjonat.

[...]

(43) Taht din id-Direttiva, minkejja l-applikazzjoni tal-prinċipju tal-pajjiż ta' oriġini, l-Istati Membri xorta jistgħu jieħdu miżuri li jnaqqsu l-libertà tal-moviment tax-xandir televiżiv, iżda taht il-kondizzjonijiet previsti u l-proċedura stabbilita f'din id-Direttiva. Madankollu, il-Qorti tal-Ġustizzja konsistentement sostniet li kwalunkwe limitu tal-libertà li jingħataw servizzi, bħal xi deroga minn prinċipju fundamentali tat-Trattat, għandu jiġi interpretat b'mod restrittiv [...]

[...]

(54) L-Istati Membri huma liberi li jieħdu l-miżuri kollha li jidhrilhom li huma xierqa fir-rigward ta' servizzi tal-media awdjoviżiva xandiriet li jiġu minn pajjiżi terzi u li ma' jissodisfawx il-kondizzjonijiet stipulati fl-Artikolu 2, sakemm jikkonformaw mal-liġi tal-Unjoni u mal-obbligi internazzjonali tal-Unjoni.

[...]

(104) Peress li l-oġġettivi ta' din id-Direttiva, jiġifieri l-ħolqien ta' zona mingħajr fruntieri interni għas-servizzi tal-media awdjoviżiva filwaqt li jiġi assigurat fl-istess hin livell għoli ta' protezzjoni tal-għanijiet ta' interess ġenerali, b'mod partikolari l-protezzjoni tal-minuri u d-dinjita' tal-bniedem kif ukoll il-promozzjoni tad-drittijiet ta' persuni b'disabilita' ma jistgħux jinkisbu b'mod suffiċjenti mill-Istati Membri u jistgħu għalhekk, minhabba l-iskala u l-effetti ta' din id-Direttiva jinkisbu aħjar fil-livell tal-Unjoni, l-Unjoni tista' tadotta miżuri, skont il-prinċipju tas-sussidjarjetà kif stabbilit fl-Artikolu 5 [TUE]. [...]

8 L-Artikolu 1 tad-Direttiva 2010/13, li jiffurma parti mill-Kapitolu 1 tagħha, bit-titolu “Definizzjonijiet” jipprovdi, fil-paragrafu (1)(a) u (c) sa (f) tiegħu:

“Għall-fini ta' din id-Direttiva, japplikaw id-definizzjonijiet li ġejjin:

(a) ‘servizz tal-media awdjoviżiva’ tfisser:

(i) servizz kif definit mill-Artikoli 56 u 57 [TFUE] li huwa taht ir-responsabbiltà editorjali ta' fornitur ta' servizzi tal-media u li l-fini prinċipali tiegħu huwa l-forniment ta' programmi sabiex jagħti informazzjoni, intratteniment jew edukazzjoni, lill-pubbliku ġenerali permezz ta' netwerks tal-komunikazzjoni elettronici fis-sens tal-punt (a) tal-Artikolu 2 tad-Direttiva 2002/21/KE [tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-7 ta' Marzu 2002 dwar kwadru regolatorju komuni għan-networks ta' komunikazzjonijiet u servizzi elettronici (Direttiva Kwadru) (ĠU Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 13, Vol. 29, p. 349)]. Tali servizz tal-media awdjoviżiva huwa jew xandira bit-televiżjoni kif definit fil-punt (e) ta' dan il-paragrafu jew servizz tal-media awdjoviżiva on-demand kif definit fil-punt (g) ta' dan il-paragrafu;

[...]

[...]

- (c) ‘responsabbiltà editorjali’ tfisser l-eżercizzju ta’ kontroll effettiv kemm fuq is-selezzjoni tal-programmi u fuq l-organizzazzjoni tagħhom jew fi skeda kronoloġika, fil-każ ta’ xandiriet bit-televiżjoni, jew f’katalogu, fil-każ ta’ servizzi tal-media awdjoviżiva on-demand. Ir-responsabbiltà editorjali ma timplikax neċessarjament kwalunkwe responsabbiltà legali taħt il-liġi nazzjonali għall-kontenut jew is-servizzi pprovduti;
  - (d) ‘fornitur ta’ servizzi tal-media’ tfisser il-persuna fiżika jew ġuridika li għandha r-responsabbiltà editorjali għall-għażla tal-kontenut awdjoviżiv tas-servizz tal-media awdjoviżiv u li tiddetermina l-mod kif dan huwa organizzat;
  - (e) ‘xandir televiżiv’ jew ‘xandira televiżiva’ (i.e. servizz tal-media awdjoviżiva lineari) tfisser servizz tal-media awdjoviżiv ipprovdut minn fornitur ta’ servizzi tal-media għall-wiri simultanju ta’ programmi abbażi ta’ skeda ta’ programmi;
  - (f) ‘xandar’ tfisser fornitur ta’ servizz tal-media ta’ xandiriet bit-televiżjoni”.
- 9 Skont l-Artikolu 2(1) sa (3) tad-Direttiva 2010/13:

“1. Kull Stat Membru għandu jiżgura li s-servizzi tal-media awdjoviżiva kollha trasmessi minn fornituri ta’ servizzi tal-media taħt il-ġurisdizzjoni tiegħu jkunu konformi mar-regoli fis-sistema tal-liġi applikabbli għal servizzi tal-media awdjoviżiva maħsuba għall-pubbliku f’dak l-Istat Membru.

2. Għall-finijiet ta’ din id-Direttiva il-fornituri ta’ servizzi tal-media taħt il-ġurisdizzjoni ta’ Stat Membru huma dawn li ġejjin:

(a) dawk stabbiliti f’dak l-Istat Membru skont il-paragrafu 3; [...]

[...]

3 Għall-finijiet ta’ din id-Direttiva, fornitur ta’ servizzi tal-media għandu jitqies bħala stabbilit fi Stat Membru fil-każijiet li ġejjin:

- (a) il-fornitur ta’ servizzi tal-media għandu l-uffiċċju prinċipali tiegħu f’dak l-Istat Membru u d-deċiżjonijiet editorjali dwar is-servizz tal-media awdjoviżiv jittieħdu f’dak l-Istat Membru;
- (b) jekk fornitur ta’ servizzi tal-media għandu l-uffiċċju prinċipali tiegħu fi Stat Membru wieħed iżda d-deċiżjonijiet editorjali dwar is-servizz tal-media awdjoviżiv jittieħdu fi Stat Membru ieħor, dan għandu jitqies li huwa stabbilit fl-Istat Membru fejn topera parti sinifikanti mill-forza tax-xogħol involuta fit-twettiq tal-attività tas-servizz tal-media awdjoviżiv. Jekk parti sinifikanti mill-forza tax-xogħol involuta fit-twettiq tal-attività tas-servizz tal-media awdjoviżiv topera f’kull wieħed minn dawk l-Istati Membri, il-fornitur tas-servizzi tal-media għandu jitqies bħala stabbilit fl-Istat Membru fejn għandu l-uffiċċju prinċipali. Jekk parti sinifikanti mill-forza tax-xogħol involuta fit-twettiq tal-attività tas-servizz tal-media awdjoviżiv ma tkun topera fl-ebda wieħed minn dawk l-Istati Membri, il-fornitur tas-servizzi tal-media għandu jitqies li jkun fl-Istat Membru fejn l-ewwel beda l-attivitajiet tiegħu skont is-sistema tal-liġi ta’ dak l-Istat Membru, sakemm huwa jzomm għaqda stabbli u effettiva mal-ekonomija ta’ dak l-Istat Membru;
- (c) jekk fornitur ta’ servizzi tal-media jkollu l-uffiċċju prinċipali tiegħu fi Stat Membru iżda d-deċiżjonijiet dwar is-servizz tal-media awdjoviżiv jittieħdu f’pajjiż terz, jew vice-versa, huwa għandu jitqies li huwa stabbilit fl-Istat Membru kkonċernat, sakemm parti sinifikanti mill-forza tax-xogħol involuta fit-twettiq tal-attività tas-servizz tal-media awdjoviżiv tkun topera f’dak l-Istat Membru.”

10 L-Artikolu 3(1) u (2) ta' din id-direttiva jipprovdi:

“1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw il-libertà tar-riċezzjoni u m'għandhomx jirrestringu fit-territorju tagħhom re-trasmissjonijiet ta' servizzi tal-media awdjoviziva minn Stati Membri oħrajn għal raġunijiet li jaqgħu taħt l-oqsma kkoordinati minn din id-Direttiva.

2. Fir-rigward tax-xandir televiżiv, l-Istati Membri jistgħu, proviżorjament, jidderogaw mill-paragrafu 1 jekk il-kondizzjonijiet li ġejjin ikunu sodisfatti:

- (a) xandira televiżiva li ġejja minn Stat Membru ieħor tikser b'mod ċar, serju u gravi l-Artikolu 27(1) jew (2) u/jew l-Artikolu 6;
- (b) matul it-12-il xahar preċedenti, ix-xandar ikun kiser id-dispożizzjoni(jiet) li ssir riferenza għalih(om) f'punt (a) mill-inqas f'zewġ okkażjonijiet preċedenti;
- (c) l-Istat Membru inkwistjoni irid ikun innotifika lix-xandar u lill-Kummissjoni bil-miktub dwar l-allegati vjolazzjonijiet u dwar il-miżuri li jkun bi ħsiebu jieħu jekk jerga jkun hemm vjolazzjoni oħra bħal dik;
- (d) jekk il-konsultazzjonijiet ma l-Istat Membru li jittrasmetti u l-Kummissjoni ma jwasslux għal ftehim amikevoli fi żmien 15-il ġurnata min-notifika provduta f'punt (c), u l-allegata vjolazzjoni tkun għadha tippersisti.

Il-Kummissjoni għandha, fi żmien xahrejn wara n-notifika tal-miżuri meħuda mill-Istat Membru, tieħu deċiżjoni dwar jekk il-miżuri humiex kompatibbli mal-liġi tal-Unjoni. Jekk tiddeċiedi li m'humiex, l-Istat Membru huwa meħtieġ li jtemm il-miżuri inkwistjoni b'urġenza.”

11 L-Artikolu 4(2) sa (5) tal-imsemmija direttiva jipprevedi:

“2. F'każijiet fejn Stat Membru:

- (a) ikun eżerċita l-libertà tiegħu taħt il-paragrafu 1 li jadotta regoli ta' interess pubbliku ġenerali aktar dettaljati jew aktar stretti; u
- (b) jivvaluta li xandar taħt il-ġurisdizzjoni ta' Stat Membru ieħor jipprovdi xandira televiżiva li hija kompletament jew fil-biċċa l-kbira tagħha diretta lejn it-territorju tiegħu,

huwa jkun jista' jikkuntattja lill-Istat Membru li jkollu l-ġurisdizzjoni bil-ħsieb li tinkiseb soluzzjoni reċiprokament sodisfaċenti għal kwalunkwe problema kaġunata. Meta l-ewwel Stat Membru jirċievi talba sostanzjata, l-Istat Membru li jkollu l-ġurisdizzjoni għandu jitlob lix-xandar biex jikkonforma mar-regoli tal-interess pubbliku ġenerali in kwistjoni. Fi żmien xahrejn l-Istat Membru bil-ġurisdizzjoni għandu jgħarraf lill-ewwel Stat Membru bir-riżultati miksuba wara din it-talba. Kull wieħed minn dawn l-Istati Membri jista' jistieden lill-Kumitat ta' Kuntatt stabbilit taħt l-Artikolu 29 biex jeżamina l-każ.

3 L-ewwel Stat Membru jista' jadotta miżuri xierqa kontra x-xandar ikkonċernat fejn jivvaluta li:

- (a) r-riżultati miksuba permezz tal-applikazzjoni tal-paragrafu 2 m'humiex sodisfaċenti; u
- (b) x-xandar in kwistjoni stabbilixxa lilu nnifsu fl-Istat Membru li jkollu ġurisdizzjoni sabiex jevita r-regoli aktar stretti, fl-oqsma koordinati minn din id-Direttiva, li jkunu applikabbli għalih li kieku kien stabbilit fl-ewwel Stat Membru;

Tali miżuri għandhom ikunu oġġettivament meħtieġa, applikati b'mod non-diskriminatorju u proporzjonati mal-oġġettivi li huma jfittxu li jwettqu.

4 Stat Membru jista' jieħu miżuri skont il-paragrafu 3 fil-każ biss li l-kondizzjonijiet li ġejjin ikunu sodisfatti:

(a) huwa jkun innotifika lill-Kummissjoni u lill-Istat Membru li fih huwa stabbilit ix-xandar bl-intenzjoni tiegħu li jieħu tali miżuri waqt li jissostanzja r-raġunijiet li fuqhom jibbaża l-valutazzjoni tiegħu; u

(b) il-Kummissjoni tiddeċiedi li l-miżuri huma kompatibbli mal-liġi tal-Unjoni, u b'mod partikolari li l-valutazzjonijiet magħmula mill-Istat Membru li jieħu dawk il-miżuri taħt il-paragrafi 2 u 3 huma bbażati b'mod korrett.

5. Il-Kummissjoni għandha tiddeċiedi fi żmien tliet xhur wara n-notifika prevista fil-punt (a) tal-paragrafu 4. Jekk il-Kummissjoni tiddeċiedi li l-miżuri m'humiex kompatibbli mal-liġi tal-Unjoni. l-Istat Membru in kwistjoni m'għandux jieħu l-miżuri proposti.”

12 Skont l-Artikolu 6 tal-istess direttiva:

“L-Istati Membri għandhom jiżguraw b'mezzi xierqa li servizzi tal-media awdjoviżiva pprovduti minn fornituri tas-servizzi tal-media taħt il-ġurisdizzjoni tagħhom ma jkunx fihom ebda incitament għall-mibegħda bbażata fuq ir-razza, is-sess, ir-religjon jew in-nazzjonalità.”

Id-dritt Litwan

13 Il-punt 3 tal-Artikolu 19(1) tal-Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymas (il-Liġi Litwana dwar l-Infurmazzjoni lill-Pubbliku), tat-2 ta' Lulju 2006 (Žin., 2006, Nru. 82–3254), fil-verżjoni tagħha applikabbli għat-tilwima fil-kawża prinċipali (iktar 'il quddiem il-“Liġi dwar l-Infurmazzjoni lill-Pubbliku”), li jittrasponi l-Artikolu 6 tad-Direttiva 2010/13, jipprovdi:

“Huwa pprojbit li tixxandar fil-midja infurmazzjoni

[...]

3) li tikkonsisti fil-propaganda tal-gwerra, li tincita l-gwerra jew il-mibegħda, iż-zebliġ jew id-disprezz, li tincita d-diskriminazzjoni, il-vjolenza jew ir-ritaljazzjonijiet fiżiċi kontra grupp ta' persuni jew membru ta' dan il-grupp minhabba l-età tiegħu, is-sess tiegħu, l-orjentazzjoni sesswali tiegħu, l-etnicità tiegħu, ir-razza tiegħu, in-nazzjonalità tiegħu, iċ-ċittadinanza tiegħu, il-lingwa tiegħu, l-oriġini tiegħu, is-sitwazzjoni soċjali tiegħu, il-konvinzjonijiet tiegħu, it-twemmin tiegħu, l-opinjoni tiegħu jew ir-religjon tiegħu; [...]

14 L-Artikolu 33(11) u (12) ta' din il-liġi jipprovdi:

“11. Ix-xandara li jittrażmettu mill-ġdid stazzjonijiet tat-televiżjoni kif ukoll persuni oħra li jipprovdu lill-konsumaturi Litwani servizz ta' xandir permezz tal-internet ta' stazzjonijiet u/jew ta' programmi tat-televiżjoni li jiffurmaw pakketti ta' stazzjonijiet trażmessi mill-ġdid u/jew imxandra permezz tal-internet, għandhom jikkonformaw mar-regoli adottati mil-[LRTK] dwar il-kompożizzjoni tal-pakketti u jggarantixxu d-dritt tal-konsumaturi għal infurmazzjoni imparzjali, għal diversità ta' opinjonijiet, ta' kulturi u lingwi, u għal protezzjoni adegwata tal-minuri kontra l-effetti ħżiena tal-infurmazzjoni pubblika. Matul perijodu ta' tnax-il xahar wara l-adozzjoni tad-deċiżjoni msemmija fil-punt 1 tal-Artikolu 33(12), l-istazzjonijiet tat-televiżjoni li fuqhom tkun ixxandret infurmazzjoni li taqa' taħt il-projbizzjoni prevista fil-punt 3 tal-Artikolu 19(1) [ta' din il-liġi] jistgħu jiġu trażmessi

mill-ġdid u/jew imxandra fuq l-internet biss f'pakketti bi hlas, fliema każ huwa pprojbit li jiġu ssussidjati jew sostnuti dawn il-pakketti jew li jingħataw kwalunkwe vantaġġ u l-prezz tagħhom ma jistax ikun inqas mill-ispejjeż sostnuti mill-fornitur tas-servizz sabiex jakkwista, jittrażmetti mill-ġdid u/jew ixandar fuq l-internet l-istazzjonijiet li jiffurmaw dawn il-pakketti.

12 Meta l-[LRTK] tikkonstata li, fuq stazzjon televiżiv trażmess mill-ġdid u/jew ixandar fuq l-internet minn Stati Membri tal-Unjoni Ewropea, minn Stati Membri taż-Żona Ekonomika Ewropea u minn Stati Ewropej oħra li rratifikaw il-[Konvenzjoni Ewropea dwar it-Televiżjoni Tul il-Fruntieri] jew f'xandiriet ta' dan l-istazzjon, tkun ġiet ippubblikata, trażmessa u mxerrda informazzjoni li taqa' taħt il-projbizzjoni ta' xandir prevista fil-punti 1, 2 u 3 tal-Artikolu 19(1) [tal-imsemmija liġi]:

- (1) hija għandha tadotta deċiżjoni li abbażi tagħha l-istazzjon inkwistjoni jista' jixxandar biss f'pakketti bi hlas u għandha tinforma b'dan lix-xandara tat-televiżjoni u lill-persuni oħrajn li jipprovdu lill-konsumaturi Litwani servizzi ta' xandir ta' stazzjonijiet u/jew ta' programmi tat-televiżjoni fuq l-internet;
- (2) hija għandha, mingħajr dewmien, tadotta l-miżuri previsti fl-Artikolu 34¹ ta' din il-liġi, sabiex jiġi żgurati ix-xandir ta' stazzjonijiet u/jew ta' programmi tat-televiżjoni li huma konformi mar-rekwiziti ta' din il-liġi.

[...]

- 15 L-Artikolu 34¹(1) u (3) tal-Liġi dwar l-Infommazzjoni lill-Pubbliku jittrasponi l-Artikolu 3(1) u (2) tad-Direttiva 2010/13. L-Artikolu 34¹(1) ta' din il-liġi jipprovdi li l-libertà ta' riċezzjoni tas-servizzi tal-midja awdjoviviva li ġejjin, b'mod partikolari, mill-Istati Membri għandha tkun iggarantita fil-Litwanja. L-Artikolu 34¹(3) tal-imsemmija liġi jipprevedi li din il-libertà tista' tiġi "sospiza temporanjament" meta jiġu ssodisfatti erba' kundizzjonijiet li jikkorrispondu għal dawk previsti fl-Artikolu 3(2) tad-Direttiva 2010/13.
- 16 Mid-deċiżjoni tar-rinviju jirriżulta li pakkett bażiku huwa grupp ta' stazzjonijiet tat-televiżjoni kompost u propost lill-konsumaturi minn xandar televiżiv jew persuna oħra li tipprovdi lill-imsemmija konsumaturi servizzi ta' xandir ta' stazzjonijiet jew ta' programmi tat-televiżjoni fuq l-internet, permezz tal-hlas ta' ammont fiss. Pakkett bi hlas huwa grupp ta' stazzjonijiet imxandra lill-konsumaturi permezz tal-hlas ta' suppliment li ma huwiex inkluz fil-prezz tal-pakkett bażiku.

Il-kawża prinċipali u d-domandi preliminari

- 17 BMA, kumpannija rreġistrata fir-Renju Unit, hija detentriċi ta' liċenzja, maħruġa mill-Office of Communications (l-Uffiċċju tal-Komunikazzjonijiet, ir-Renju Unit) għax-xandir tal-istazzjon televiżiv NTV Mir Lithuania.
- 18 Il-LRTK adottat, skont l-Artikolu 33(11) u l-punt 1 tal-Artikolu 33(12) tal-Liġi dwar il-Provvista ta' Informazzjoni lill-Pubbliku, id-deċiżjoni tat-18 ta' Mejju 2016. Din id-deċiżjoni kienet ibbażata fuq il-fatt li programm imxandar fil-15 ta' April 2016 fuq l-istazzjon NTV Mir Lithuania bit-titolu "Ypatingas įvykis. Tyrimas" ("Ġrajja partikolari – Investigazzjoni"), kien jinkludi informazzjoni li tincita l-mibegħda abbażi tan-nazzjonalità, li hija pprojbata skont il-punt 3 tal-Artikolu 19(1) ta' din il-liġi.
- 19 Fit-22 ta' Ġunju 2016, il-LRTK adottat deċiżjoni ġdida li temenda d-deċiżjoni tat-18 ta' Mejju 2016. Hija neħhiet l-obbligu li l-istazzjon NTV Mir Lithuania jixxandar biss f'pakketti bi hlas u ddeċidiet li tibda proċedura intiża għas-sospensjoni temporanja ta' dan l-istazzjon, b'applikazzjoni tal-Artikolu 34¹ (3) tal-Liġi dwar il-Provvista ta' Informazzjoni lill-Pubbliku. F'dan il-kuntest, hija nnotifikat lil BMA

l-ksur ikkonstatat fid-deċiżjoni tagħha tat-18 ta' Mejju 2016 kif ukoll il-miżuri li hija kellha l-intenzjoni tiegħu jekk jerga' jsehh ksur bhal dan. Il-LRTK innotifikat ukoll lill-Uffiċċju tal-Komunikazzjonijiet il-ksur inkwistjoni.

- 20 Fl-istess jum, BMA ressqet quddiem il-Vilniaus apygardos administracinis teismas (il-Qorti Amministrattiva Reġjonali ta' Vilnius, il-Litwanja) talba intiża għall-annullament tad-deċiżjoni tat-18 ta' Mejju 2016. F'dan il-kuntest, BMA sostniet, *inter alia*, li din id-deċiżjoni kienet giet adottata bi ksur tal-Artikolu 3(2) tad-Direttiva 2010/13 u li din irrestringiet it-trażmissjoni mill-ġdid ta' stazzjon tat-televiżjoni li ġej minn Stat Membru. Ir-raġunijiet li jiġġustifikaw din ir-restrizzjoni u l-proċedura segwita għall-adozzjoni ta' din id-deċiżjoni għalhekk kellhom ikunu konformi ma' din id-dispożizzjoni. Issa, dan ma kienx il-każ.
- 21 F'dawn iċ-ċirkustanzi, il-Vilniaus apygardos administracinis teismas (il-Qorti Amministrattiva Reġjonali ta' Vilnius) iddeċidiet li tissospendi l-proċeduri quddiemha u li tagħmel id-domandi preliminari segwenti lill-Qorti tal-Ġustizzja:

“1. L-Artikolu 3(1) u (2) tad-[Direttiva 2010/13] ikopri biss il-każ fejn l-Istat Membru ta' riċezzjoni jkollu l-intenzjoni li jissospendi x-xandir u/jew it-trażmissjoni mill-ġdid ta' xandiriet bit-televiżjoni, jew ikopri kwalunkwe miżura oħra adottata mill-Istat Membru ta' riċezzjoni sabiex jillimita b'mod ieħor il-libertà ta' riċezzjoni u t-trażmissjoni mill-ġdid ta' servizzi ta' mezzi awdjoviżivi [tal-midja awdjoviżiva]?”

2. Il-premessa 8 u l-Artikolu 3(1) u (2) tad-[Direttiva 2010/13] għandhom jiġu interpretati fis-sens li dawn id-dispożizzjonijiet jipprojbixxu lill-Istat Membru ta' riċezzjoni, meta dan jikkonstata li, fi programm tat-televiżjoni trażmess mill-ġdid u/jew imxandar fuq l-internet minn Stat Membru ieħor tal-Unjoni Ewropea, giet ippubblikata, trażmessa u ddistribwita l-informazzjoni msemmija fl-Artikolu 6 tad-Direttiva 2010/13, milli jadotta, mingħajr ma jkunu ssodisfatti l-kundizzjonijiet previsti fl-Artikolu 3(2) ta' din id-direttiva, deċiżjoni bhal dik prevista fl-Artikolu 33(11) u fil-punt 1 tal-Artikolu 33(12) tal-[Liġi dwar il-Provvista ta' Informazzjoni lill-Pubbliku], jiġifieri li jiġi impost temporanjament fuq ix-xandara li jeżerċitaw l-attività tagħhom fit-territorju tal-Istat ta' riċezzjoni u fuq il-persuni l-oħra li jipprovdu servizz ta' xandir ta' programmi tat-televiżjoni bl-Internet li jibqgħu jxandru u/jew jittrażmettu mill-ġdid permezz tal-Internet il-programm inkwistjoni biss f'selezzjoni ta' programmi mxandra permezz ta' hlas ta' tariffa addizzjonali?”

Fuq id-domandi preliminari

Fuq l-ammissibbiltà

- 22 Il-LRTK u l-Gvern Litwan isostnu li t-talba għal deċiżjoni preliminari hija inammissibbli.
- 23 Fl-ewwel lok, huma jargumentaw li d-domandi magħmula huma ta' natura ipotetika. Fil-fatt, peress li l-LRTK, fl-istess jum li fih BMA adixxiet lill-qorti tar-rinviju, emendat id-deċiżjoni tat-18 ta' Mejju 2016, neħhiet l-obbligu li l-istazzjon NTV Mir Lithuania jixxandar biss f'pakketti bi hlas u bdiet proċedura ta' sospensjoni skont l-Artikolu 3(2) tad-Direttiva 2010/13, it-tilwima fil-kawża prinċipali tilfet is-suġġett tagħha, peress li BMA ma għandhiex iktar interess f'li tiġi kkonstatata ġudizzjarjament l-illegalità ta' din id-deċiżjoni.
- 24 F'dan ir-rigward, għandu jifakkar li, skont ġurisprudenza stabbilita, il-proċedura stabbilita fl-Artikolu 267 TFUE hija strument ta' kooperazzjoni bejn il-Qorti tal-Ġustizzja u l-qorti nazzjonali, li permezz tiegħu l-Qorti tal-Ġustizzja tagħti lill-qorti nazzjonali l-elementi ta' interpretazzjoni tad-dritt tal-Unjoni li huma neċessarji għalihom sabiex jiddeċiedu l-kawzi mressqa quddiemhom (ara, b'mod partikolari, is-sentenza tas-6 ta' Settembru 2016, Petruhhin, C-182/15, EU:C:2016:630, punt 18).

- 25 Minn din il-ġurisprudenza jirriżulta wkoll li hija biss il-qorti nazzjonali, li tkun adita bit-tilwima u li jkollha tassumi r-responsabbiltà għad-deċiżjoni ġudizzjarja li għandha tagħti, li għandha tevalwa, fid-dawl tal-karatteristiċi speċifiċi tal-kawża, kemm il-htieġa ta' deċiżjoni preliminari sabiex tkun f'pożizzjoni li tagħti d-deċiżjoni tagħha u kemm ir-rilevanza tad-domandi li hija tagħmel lill-Qorti tal-Ġustizzja. Għaldaqstant, meta d-domandi magħmula jkunu dwar l-interpretazzjoni ta' regola tad-dritt tal-Unjoni, il-Qorti tal-Ġustizzja hija, bħala principju, marbuta li tagħti deċiżjoni (sentenza tal-10 ta' Diċembru 2018, *Wightman et*, C-621/18, EU:C:2018:999, punt 26 u l-ġurisprudenza ċċitata).
- 26 Minn dan isegwi li d-domandi dwar id-dritt tal-Unjoni jgawdu minn preżunzjoni ta' rilevanza. Il-Qorti tal-Ġustizzja tista' tirrifjuta li tagħti deċiżjoni dwar domanda preliminari magħmula minn qorti nazzjonali fil-każ biss li jkun jidher b'mod manifest li l-interpretazzjoni ta' regola tal-Unjoni mitluba ma jkollha ebda rabta mar-realtà jew mas-sugġett tat-tilwima fil-kawża prinċipali, meta l-problema tkun ta' natura ipotetika jew inkella meta l-Qorti tal-Ġustizzja ma jkollhiex il-punti ta' fatt u ta' liġi meħtieġa sabiex tagħti risposta utli għad-domandi li jkunu sarulha (sentenza tal-10 ta' Diċembru 2018, *Wightman et*, C-621/18, EU:C:2018:999, punt 27 u l-ġurisprudenza ċċitata).
- 27 Barra minn hekk, għandu jittfakkar li, konformement ma' ġurisprudenza stabbilita, il-ġustifikazzjoni tar-rinviju għal deċiżjoni preliminari ma hijiex il-formulazzjoni ta' opinjonijiet konsultattivi dwar kwistjonijiet ġenerali jew ipotetiċi iżda l-htieġa inerenti għas-soluzzjoni effettiva ta' tilwima (sentenza tal-10 ta' Diċembru 2018, *Wightman et*, C-621/18, EU:C:2018:999, punt 28 u l-ġurisprudenza ċċitata).
- 28 F'dan il-każ, il-qorti tar-rinviju indikat fid-deċiżjoni tar-rinviju li, minkejja l-emenda tad-deċiżjoni tat-18 ta' Mejju 2016, li permezz tagħha l-LRTK hassret il-miżuri kkontestati minn BMA, hija għandha tiddeċiedi fuq il-punt dwar jekk, permezz ta' din id-deċiżjoni, il-LRTK kisritx id-drittijiet ta' din il-kumpannija u jekk l-imsemmija deċiżjoni kinitx legali fid-data tal-adozzjoni tagħha.
- 29 F'dan ir-rigward, BMA targumenta li d-deċiżjoni tat-18 ta' Mejju 2016 kienet fis-sehħ mit-23 ta' Mejju sas-27 ta' Ġunju 2016, li, matul dan il-perijodu, din kellha effetti dannużi għaliha u li, billi emendat din id-deċiżjoni, il-LRTK ma rrikonossietx l-illegalità tagħha u lanqas hassret l-effetti tagħha li kienu diġà twettqu. Barra minn hekk, BMA tirrileva li konstatazzjoni tal-illegalità tad-deċiżjoni tat-18 ta' Mejju 2016 b'mod partikolari tippermetti li jiġi evitat ir-riskju li l-illegalità allegata terġa' ssehh fil-futur.
- 30 Jidher għalhekk li, peress li t-tħassir, mil-LRTK, tal-miżuri kkontestati minn BMA fid-data tal-preżentata tar-rikors fil-kawża prinċipali ma kienx ta' sodisfazzjoni għaliha, teżisti tassew tilwima pendent quddiem il-qorti tar-rinviju.
- 31 F'dawn iċ-ċirkustanzi, ma jidherx b'mod manifest li t-tilwima fil-kawża prinċipali tilfet is-sugġett tagħha, b'mod li d-domandi preliminari ma għandhom ebda rabta mar-realtà jew mas-sugġett tat-tilwima jew jirrigwardaw problema ipotetika.
- 32 Fit-tieni lok, il-Gvern Litwan isostni li miżura li timponi l-obbligu li, matul perijodu ta' tnaħ-il xahar, stazzjon tat-televiżjoni jixxandar biss b'pakketti bi hlas, bħal dik inkwistjoni fil-kawża prinċipali, tirrestringi l-aċċessibbiltà fit-territorju nazzjonali ta' tali stazzjon, mingħajr, madankollu, ma tissospendi t-trażmissjoni mill-ġdid ta' servizz tal-midja awdjoviziva. Għalhekk, tali miżura ma taqax taht il-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 3(1) u (2) tad-Direttiva 2010/13 u tikkostitwixxi miżura awtonoma meħuda abbażi tad-dritt nazzjonali, bil-konsegwenza li interpretazzjoni tad-dispożizzjonijiet ta' din id-direttiva ma tkunx neċessarja.
- 33 F'dan ir-rigward, għandu jiġi kkonstatat li dan l-argument ma jirrigwardax l-ammissibbiltà tat-talba għal deċiżjoni preliminari, iżda jaq' taht il-mertu tal-kawża prinċipali u, b'mod partikolari, huwa s-sugġett tal-ewwel domanda magħmula (ara, b'analoġija, is-sentenza tal-4 ta' Ottubru 1991, *Society for the Protection of Unborn Children Ireland*, C-159/90, EU:C:1991:378, punt 15).

34 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet preċedenti, it-talba għal deċiżjoni preliminari għandha titqies bħala ammissibbli.

Fuq il-mertu

Osservazzjonijiet preliminari

- 35 L-ewwel nett, għandhom jiġu eżaminati l-argumenti tal-LRTK u tal-Gvern Litwan li jipprovdu li stazzjon tat-televiżjoni, bħal dak inkwistjoni fil-kawża prinċipali, li l-programmi tiegħu huma prodotti fi Stat terz, ma jaqax taħt il-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva 2010/13 u għalhekk ma jistax jibbenefika mil-libertà ta' riċezzjoni u ta' trażmissjoni mill-ġdid stabbilita minn din id-direttiva.
- 36 Il-Gvern Litwan fil-fatt jargumenta li l-programmi tal-istazzjon NTV Mir Lithuania huma prodotti minn kumpannija stabbilita fir-Russja u li BMA, stabbilita fir-Renju Unit, sempliċement toffri sempliċi servizz ta' xandir ta' dan l-istazzjon fit-territorju Litwan, mingħajr ma teżercità ebda responsabbiltà editorjali fuq il-kontenut tiegħu.
- 37 F'dan ir-rigward, għandu jiġi rrilevat li d-Direttiva 2010/13, hekk kif jirriżulta mill-premessa 35 tagħha, tistabbilixxi serje ta' kriterji sostantivi li jiddeterminaw liema Stat Membru għandu ġurisdizzjoni fuq fornitur ta' servizzi tal-midja fir-rigward tal-provvista tas-servizzi koperti minn din id-direttiva.
- 38 Skont l-Artikolu 2(2)(a) tad-Direttiva 2010/13, il-fornituri ta' servizzi tal-midja, fis-sens tal-Artikolu 1(1)(d), li huma meqjusa bħala li huma stabbiliti f'dan l-Istat Membru skont l-Artikolu 2(3) ta' din id-direttiva, jaqgħu taħt il-ġurisdizzjoni ta' Stat Membru.
- 39 L-ewwel nett, fir-rigward tal-kunċett ta' "fornitur ta' servizzi tal-midja", dan huwa ddefinit fl-Artikolu 1(1)(d) tad-Direttiva 2010/13 bħala li jkopri l-persuna fiżika jew ġuridika li għandha r-responsabbiltà editorjali għall-għażla tal-kontenut awdjoviziv tas-servizz tal-midja awdjoviziva u li tiddetermina l-mod li bih dan huwa organizzat.
- 40 Il-kunċett ta' "responsabbiltà editorjali" huwa ddefinit fl-Artikolu 1(1)(c) ta' din id-direttiva bħala "l-eżerċizzju ta' kontroll effettiv kemm fuq is-selezzjoni tal-programmi u fuq l-organizzazzjoni tagħhom jew fi skeda kronoloġika, fil-każ ta' xandiriet bit-televiżjoni, jew f'katalogu, fil-każ ta' servizzi tal-media awdjoviziva on-demand". Huwa l-eżerċizzju ta' dan il-kontroll li jwassal għall-adozzjoni ta' deċiżjonijiet editorjali u l-fatt li tiġi assunta r-responsabbiltà editorjali li tirriżulta minn dan li jikkarakterizzaw il-fornitur ta' servizzi tal-midja, iddefinit fl-Artikolu 1(1)(d) tal-imsemmija direttiva.
- 41 Għaldaqstant, persuna fiżika jew ġuridika, stabbilita fi Stat Membru, tassumi r-responsabbiltà editorjali, fis-sens tal-Artikolu 1(1)(c) tad-Direttiva 2010/13, fuq il-programmi ta' stazzjon televiżiv imxandar jekk hija tagħzel u torganizza fuq skeda kronoloġika l-programmi ta' dan l-istazzjon. F'dan il-każ, hija għaldaqstant tikkostitwixxi fornitur ta' servizzi tal-midja, fis-sens tal-Artikolu 1(1)(d) ta' din id-direttiva.
- 42 Għall-kuntrarju, hekk kif jirriżulta mill-premessa 26 tad-Direttiva 2010/13, id-definizzjoni tal-fornitur ta' servizzi tal-midja teskludi l-persuni fiżiċi jew ġuridiċi li jxandru biss programmi li r-responsabbiltà editorjali tagħhom hija ta' terzi.
- 43 Fir-rigward tad-diversi fatturi li għandhom jittiehdu inkunsiderazzjoni f'dan ir-rigward, il-fatt li l-persuna kkonċernata tkun ingħatat liċenzja mill-korp regolatorju ta' Stat Membru, għalkemm jista' jikkostitwixxi indikazzjoni tal-fatt li din il-persuna assumiet ir-responsabbiltà editorjali għall-programmi tal-istazzjon imxandar, ma jistax, hekk kif indika l-Avukat Ġenerali fil-punt 40 tal-konklużjonijiet tiegħu, ikun deċiżiv, fin-nuqqas, minn naħa tal-legiżlatur tal-Unjoni, li jarmonizza

fid-Direttiva 2010/13 l-għoti ta' liċenzji jew ta' awtorizzazzjonijiet amministrattivi għall-provvista ta' servizzi tal-midja awdjoviziva. Barra minn hekk, hemm lok li jiġi evalwat jekk il-persuna kkonċernata għandhiex is-setgħa tiddeċiedi, b'mod definittiv, fir-rigward tal-offerta awdjoviziva fiha nnifisha, fatt li jimplika li hija għandha biżżejjed riżorsi materjali u umani għad-dispożizzjoni tagħha sabiex tkun tista' tassumi tali responsabbiltà, hekk kif irrileva l-Avukat Ġenerali fil-punti 43 sa 45 tal-konklużjonijiet tiegħu.

- 44 It-tieni nett, l-Artikolu 2(3)(a) sa (c) tad-Direttiva 2010/13 jelenka l-kazijiet li fihom fornitur ta' servizzi tal-midja huwa kkunsidrat li huwa stabbilit fi Stat Membru u, għalhekk, jaqa' taħt il-kamp ta' applikazzjoni ta' din id-direttiva.
- 45 Mill-Artikolu 2(3)(a) tad-Direttiva 2010/13 jirriżulta li fornitur ta' servizzi tal-midja għandu jitqies bħala li huwa stabbilit fi Stat Membru meta dan il-fornitur ikollu l-uffiċċju prinċipali tiegħu f'dan l-Istat Membru u meta "d-deċiżjonijiet editorjali dwar is-servizz tal-media awdjoviziv jittieħdu f'dak l-Istat Membru".
- 46 Minn dan isegwi li, għall-finijiet tad-determinazzjoni ta' jekk persuna fiżika jew ġuridika taqax taħt il-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva 2010/13, skont l-Artikolu 2(3)(a) ta' din id-direttiva, huwa meħtieġ li jiġi vverifikat mhux biss jekk il-persuna kkonċernata, li għandha responsabbiltà editorjali għas-servizzi tal-midja awdjoviziva pprovduti, għandhiex l-uffiċċju prinċipali tagħha fi Stat Membru, iżda wkoll jekk id-deċiżjonijiet editorjali relatati ma' dawn is-servizzi humiex meħuda f'dan l-Istat Membru.
- 47 Għalkemm tali verifika tikkostitwixxi kwistjoni ta' fatt li għandu jiġi evalwat mill-qorti tar-rinviju, il-Qorti tal-Ġustizzja tista' madankollu tipprovdilha l-elementi ta' interpretazzjoni tad-dritt tal-Unjoni neċessarji għaliha sabiex issolvi t-tilwima li hija mitluba tiddeċiedi.
- 48 Għall-finijiet tal-verifika msemmija fil-punt 46 ta' din is-sentenza, huwa meħtieġ li jiġi ddeterminat jekk id-deċiżjonijiet editorjali dwar is-servizzi tal-midja awdjoviziva msemmija fil-punt 40 ta' din is-sentenza humiex meħuda fl-Istat Membru li fit-territorju tiegħu l-fornitur ta' servizzi tal-midja kkonċernat għandu l-uffiċċju prinċipali tiegħu.
- 49 Għandu jiġi rrilevat f'dan il-kuntest li l-post li fih dawn id-deċiżjonijiet editorjali dwar is-servizzi tal-midja awdjoviziva jittieħdu huwa rilevanti wkoll għall-finijiet tal-applikazzjoni tal-kriterji sostantivi previsti fl-Artikolu 2(3)(b) u (c) tad-Direttiva 2010/13.
- 50 F'dan ir-rigward, jirriżulta, minn naħa, mill-ewwel sentenza tal-Artikolu 2(3)(b) tad-Direttiva 2010/13 li "jekk fornitur ta' servizzi tal-media għandu l-uffiċċju prinċipali tiegħu fi Stat Membru wieħed iżda d-deċiżjonijiet editorjali dwar is-servizz tal-media awdjoviziv jittieħdu fi Stat Membru ieħor, dan għandu jitqies li huwa stabbilit fl-Istat Membru fejn topera parti sinifikanti mill-forza tax-xogħol involuta fit-twettiq tal-attività tas-servizz tal-media awdjoviziv". Min-naħa l-oħra, l-Artikolu 2(3)(c) ta' din id-direttiva jipprovdi li "jekk fornitur ta' servizzi tal-media jkollu l-uffiċċju prinċipali tiegħu fi Stat Membru iżda d-deċiżjonijiet dwar is-servizz tal-media awdjoviziv jittieħdu f'pajjiż terz, jew viċe-versa, huwa għandu jitqies li huwa stabbilit fl-Istat Membru kkonċernat, sakemm parti sinifikanti mill-forza tax-xogħol involuta fit-twettiq tal-attività tas-servizz tal-media awdjoviziv tkun topera f'dak l-Istat Membru".
- 51 Barra minn hekk, hekk kif jirriżulta mill-formulazzjoni rispettiva tal-Artikolu 2(3)(b) tad-Direttiva 2010/13 u tal-Artikolu 2(3)(c) ta' din id-direttiva, il-post tal-uffiċċju prinċipali tal-fornitur ta' servizzi tal-midja, kif ukoll il-post li fih jopera l-persunal involut fl-attivitàjiet ta' dawn is-servizzi huma wkoll rilevanti għall-finijiet tal-applikazzjoni ta' dawn id-dispożizzjonijiet.

- 52 Mill-eżami li jinsab fil-punti 38 sa 51 ta' din is-sentenza jirriżulta li l-eżercizzju ta' responsabbiltà editorjali fir-rigward tas-servizzi tal-midja awdjoviziva jikkarakterizza fornitur ta' dawn is-servizzi, fis-sens tal-Artikolu 1(1)(d) tad-Direttiva 2010/13. Barra minn hekk, il-post li fih fornitur ta' servizzi tal-midja għandu l-uffiċċju prinċipali tiegħu u l-post li fih jittieħdu d-deċiżjonijiet editorjali relatati mal-imsemmija servizzi, kif ukoll, jekk ikun il-każ, il-post li fih jopera l-persunal involut fl-attivitajiet tal-istess servizzi, jikkostitwixxu kriterji rilevanti għall-finijiet li jiġi vverifikat jekk dan il-fornitur huwiex stabbilit fi Stat Membru, skont l-Artikolu 2(3) ta' din id-direttiva, b'mod li s-servizzi li huwa jipprovdi jaqgħu taħt il-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva 2010/13. Għal kuntrarju, il-fatt li l-programmi ta' stazzjon tat-televiżjoni mxandra fit-territorju ta' Stat Membru jistgħu jiġu prodotti f'pajjiż terz huwa irrilevanti għal dawn il-finijiet.
- 53 Fit-tieni lok, hemm lok li jiġi eżaminat l-argument tal-Gvern Litwan li l-leġiżlazzjoni Litwana għandha tiġi applikata peress li l-istazzjon NTV Mir Lithuania huwa maħsub esklużivament għat-territorju Litwan u BMA stabbilixxiet ruħha fi Stat Membru li ma huwiex ir-Repubblika tal-Litwanja sabiex tevita din il-leġiżlazzjoni.
- 54 F'dan ir-rigward, huwa biżżejjed li jiġi rrilevat li l-Artikolu 4(2) sa (5) tad-Direttiva 2010/13 jipprevedi proċedura speċifika sabiex jiġu ttrattati s-sitwazzjonijiet li fihom xandar tat-televiżjoni, sugġett għall-ġurisdiżjoni ta' Stat Membru, jipprovdi xandira televiżiva maħsuba kompletament jew prinċipalment għat-territorju ta' Stat Membru ieħor. Fil-fatt, bla ħsara għall-osservanza tal-kundizzjonijiet u tal-proċedura previsti minn din id-dispożizzjoni, l-Istat Membru ta' riċezzjoni jista' japplika fir-rigward ta' tali xandar ir-regoli tiegħu ta' interess pubbliku ġenerali jew regoli oħra iktar stretti fl-oqsma kkoordinati minn din id-direttiva.
- 55 F'dan il-każ, huwa madankollu paċifiku li l-LRTK ma segwietx din il-proċedura għall-adozzjoni tad-deċiżjoni tat-18 ta' Mejju 2016.
- 56 Minn dan li jippreċedi jirriżulta li la l-fatt li l-programmi tal-istazzjon NTV Mir Lithuania jistgħu jiġu prodotti f'pajjiż terz u lanqas, fin-nuqqas tar-Repubblika tal-Litwanja li tosserva l-proċedura speċifika prevista mid-Direttiva 2010/13, il-fatt li dan l-istazzjon, li l-fornitur tiegħu huwa stabbilit fi Stat Membru ieħor, huwa maħsub esklużivament għat-territorju Litwan ma jeżentaw lir-Repubblika tal-Litwanja mill-applikazzjoni ta' din id-direttiva.

Fuq l-ewwel domanda

- 57 Permezz tal-ewwel domanda tagħha, il-qorti tar-rinviju essenzjalment tistaqsi jekk l-Artikolu 3(1) u (2) tad-Direttiva 2010/13 għandux jiġi interpretat fis-sens li miżura ta' ordni pubbliku, adottata minn Stat Membru, li tikkonsisti fl-obbligu, għall-fornituri ta' servizzi tal-midja li x-xandiriet tagħhom huma maħsuba għat-territorju ta' dan l-Istat Membru u għall-persuni l-oħra li jipprovdu lill-konsumaturi tal-imsemmi Stat Membru servizz ta' xandir permezz tal-internet ta' stazzjonijiet jew ta' programmi tat-televiżjoni, li jxandru jew jittrażmettu mill-ġdid fit-territorju ta' dan l-istess Stat Membru, matul perijodu ta' tnax-il xahar, stazzjon tat-televiżjoni li ġej minn Stat Membru ieħor biss f'pakketti bi hłas, taqa' taħt din id-dispożizzjoni.
- 58 Ir-risposta tal-Qorti tal-Ġustizzja għal din id-domanda hija bbażata fuq il-premessa li BMA, destinatarja tal-miżuri inkwistjoni fil-kawza prinċipali, hija fornitur ta' servizzi tal-midja stabbilit fi Stat Membru li ma huwiex ir-Repubblika tal-Litwanja, jiġifieri r- Renju Unit tal-Gran Brittanja u l-Irlanda ta' Fuq, li jaqa' taħt il-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva 2010/13, skont l-Artikoli 1 u 2 tiegħu, fatt li għandu jiġi vverifikat mill-qorti tar-rinviju, b'tehid inkunsiderazzjoni tal-indikazzjonijiet li jinsabu fil-punti 37 sa 52 ta' din is-sentenza.

- 59 Għall-kuntrarju, sa fejn il-persuni l-oħra li jipprovdu lill-konsumaturi tal-Litwanja servizz ta' xandir permezz tal-internet ta' stazzjonijiet jew ta' programmi tat-televizjoni ma jikkwalifikawx bħala "fornitur ta' servizzi tal-midja" fis-sens tal-Artikolu 1(1)(d) tad-Direttiva 2010/13, dawn ma jaqgħux taħt l-Artikolu 3(1) u (2) ta' din id-direttiva.
- 60 Barra minn hekk, għandu jiġi osservat li fornitur ta' servizzi tal-midja stabbilit fil-Litwanja jaqa' taħt il-ġurisdizzjoni ta' dan l-Istat Membru, hekk kif jirriżulta mill-Artikolu 2 tad-Direttiva 2010/13, b'mod li l-Artikolu 3(1) u (2) ta' din id-direttiva ma huwiex applikabbli fir-rigward tiegħu.
- 61 Sabiex tingħata risposta għall-ewwel domanda, għandu jittfakkar li l-Artikolu 3(1) tad-Direttiva 2010/13 jipprovdi li l-Istati Membri għandhom jiżguraw il-libertà ta' riċezzjoni u ma għandhomx jirrestringu fit-territorju tagħhom it-trażmissjoni mill-ġdid ta' servizzi tal-midja awdjoviziva li ġejjin minn Stati Membri oħra għal raġunijiet li jaqgħu taħt l-oqsma kkoordinati minn din id-direttiva, li fosthom hemm il-miżuri kontra l-inċitament għall-mibegħda, imsemmija fl-Artikolu 6 tal-imsemmija direttiva. Fir-rigward tax-xandir televiżiv, l-Artikolu 3(2) tal-istess direttiva jippermetti madankollu lill-Istati Membri jidderogaw provviżorjament mill-Artikolu 3(1), b'osservanza għal ċertu numru ta' kundizzjonijiet sostantivi u proċedurali.
- 62 Mid-deċiżjoni tar-rinviju jirriżulta li hemm nuqqas ta' qbil bejn, minn naħa, BMA, u min-naħa l-oħra, il-LRTK u l-Gvern Litwan, fir-rigward tal-portata tal-Artikolu 3(1) u (2) tad-Direttiva 2010/13. Filwaqt li BMA ssostni li din id-dispożizzjoni tirrigwarda kull restrizzjoni mill-Istat Membru ta' riċezzjoni għal-libertà ta' riċezzjoni u ta' trażmissjoni mill-ġdid tax-xandiriet televiżivi, restrizzjoni li għandha tiġi mifhuma fis-sens tal-kunċett ta' restrizzjoni li jinsab fl-Artikolu 56 TFUE, il-LRTK u l-Gvern Litwan iqisu li l-imsemmija dispożizzjoni tkopri biss il-każ tas-sospensjoni kompluta tar-riċezzjoni u tat-trażmissjoni mill-ġdid tax-xandiriet televiżivi.
- 63 Skont ġurisprudenza stabbilita tal-Qorti tal-Ġustizzja, fl-interpretazzjoni ta' dispożizzjoni tad-dritt tal-Unjoni, ma għandhomx jittiehdu inkunsiderazzjoni biss it-termini tagħha u l-għanijiet segwiti minnha iżda għandhom jittiehdu inkunsiderazzjoni wkoll il-kuntest tagħha kif ukoll id-dispożizzjonijiet b'mod ġenerali tad-dritt tal-Unjoni. L-oriġini ta' dispożizzjoni tad-dritt tal-Unjoni wkoll jista' jipprovdi elementi rilevanti fir-rigward tal-interpretazzjoni tagħha (ara, b'mod partikolari, is-sentenza tat-3 ta' Ottubru 2013, *Inuit Tapiriit Kanatami et vs Il-Parlament u Il-Kunsill*, C-583/11 P, EU:C:2013:625, punt 50).
- 64 Fir-rigward, l-ewwel nett, tal-kliem tal-Artikolu 3(1) u (2) tad-Direttiva 2010/13, dan ma jippermettix minnu nnifsu li tiġi ddeterminata n-natura tal-miżuri koperti minn din id-dispożizzjoni.
- 65 Fir-rigward, it-tieni nett, tal-kuntest li tahtu jaqa' l-Artikolu 3(1) u (2) tad-Direttiva 2010/13 u tal-għanijiet tiegħu, għandu jiġi rrilevat, hekk kif għamel l-Avukat Ġenerali fil-punt 59 tal-konklużjonijiet tiegħu, li, għalkemm din id-direttiva tikkonkretizza, fil-qasam tas-servizzi tal-midja awdjoviziva, il-libertà li jiġu pprovduti servizzi ggarantita mill-Artikolu 56 TFUE, billi tistabbilixxi, hekk kif jirriżulta mill-premessa 104 tagħha, "żona mingħajr fruntieri interni" għal dawn is-servizzi, fl-istess hin tittiehed inkunsiderazzjoni, hekk kif tixhed il-premessa 5 tagħha, in-natura kemm kulturali kif ukoll ekonomika tal-imsemmija servizzi u l-importanza tagħhom għad-demokrazija, l-edukazzjoni u l-kultura, li jiġġustifikaw l-applikazzjoni ta' regoli speċifiċi għal dawn l-istess servizzi.
- 66 Barra minn hekk, mid-disa' u mill-għaxar premessa tad-Direttiva 89/552 kien jirriżulta li r-restrizzjonijiet li l-legiżlatur tal-Unjoni ried ineħhi kienu dawk li kienu jirriżultaw mid-differenzi eżistenti bejn id-dispożizzjonijiet tal-Istati Membri fir-rigward tal-eżerċizzju tal-attività ta' xandir u ta' distribuzzjoni tal-programmi tat-televizjoni. Għalhekk, l-oqsma kkoordinati minn din id-direttiva kienu jirrigwardaw biss ix-xandir televiżiv fil-veru sens tal-kelma, hekk kif kien iddefinit fl-Artikolu 1(a) tal-imsemmija direttiva (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tat-22 ta' Settembru 2011, *Mesopotamia Broadcast u Roj TV*, C-244/10 u C-245/10, EU:C:2011:607, punti 31 u 32).

- 67 Mill-premessi 1 u 4 tad-Direttiva 2010/13 jirriżulta li din tikkodifika d-Direttiva 89/552 fid-dawl tat-teknoloġiji godda ta' trażmissjoni ta' servizzi tal-midja awdjoviziva. Minn dan isegwi li l-oqsma kkoordinati minn din l-ewwel direttiva huma kkoordinati biss għal dak li jirrigwarda l-provvista ta' servizzi tal-midja awdjoviziva fil-veru sens tal-kelma.
- 68 Fir-rigward, it-tielet nett, tal-orijini tal-Artikolu 3 tad-Direttiva 2010/13, għandu jiġi rrilevat li, fil-verżjoni inizjali tagħha, it-tieni sentenza tal-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 2(2) tad-Direttiva 89/552 kienet issemmi l-possibbiltà tal-Istati Membri li "jissospendu" provvizorjament it-trażmissjoni mill-ġdid ta' xandiriet televiżivi meta l-kundizzjonijiet stabbiliti f'dan l-artikolu kienu ssodisfatti. Għalkemm il-leġiżlatur tal-Unjoni introduċa, meta emenda permezz tad-Direttiva 97/36 d-Direttiva 89/552, Artikolu 2a ġdid, li, fl-ewwel subparagrafu tal-paragrafu (2) tiegħu rriproduċa, essenzjalment, il-kliem inizjali tat-tieni sentenza tal-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 2(2) ta' din id-direttiva, filwaqt li ssostitwixxa l-verb "jissospendu" bil-verb "jidderogaw", ma hemm, hekk kif irrileva l-Avukat Ġenerali fil-punt 57 tal-konklużjonijiet tiegħu, l-ebda indikazzjoni fir-raġunijiet tad-Direttiva 97/36 li, permezz ta' din l-emenda, il-leġiżlatur tal-Unjoni ried imur lura fuq in-natura tal-miżuri koperti. Għall-kuntrarju, il-ħmistax-il premessa tad-Direttiva 89/552 kompliet issemmi, minkejja din l-emenda, il-possibbiltà tal-Istat Membru ta' riċezzjoni li "jissospendi provvizorjament it-trażmissjoni mill-ġdid ta' xandiriet bit-televiżjoni" riferiment li issa jinsab fil-premessa 36 tad-Direttiva 2010/13.
- 69 Barra minn hekk, għandu jingħad ukoll li l-Konvenzjoni Ewropea dwar it-Televiżjoni Tul il-Fruntieri, li ġiet redatta fl-istess żmien tad-Direttiva 89/552 u li għaliha din id-direttiva tirreferi fir-raba' premessa tagħha, teziġi, fl-Artikolu 4 tagħha, li fih dispożizzjoni simili għall-Artikolu 3(1) tad-Direttiva 2010/13, li l-partijiet għal din il-konvenzjoni "għandhom jiggarrantixxu l-libertà ta' riċezzjoni" [traduzzjoni mhux uffċjali] u ma "għandhomx jirrestringu t-trażmissjoni mill-ġdid" fit-territorju tagħhom ta' servizzi li jaqgħu taħt il-kamp ta' applikazzjoni ta' din il-konvenzjoni u li huma konformi mad-dispożizzjonijiet tagħha.
- 70 Il-fatt li l-leġiżlatur tal-Unjoni ispira ruħu, fil-formulazzjoni tal-Artikolu 3(1) tad-Direttiva 2010/13, mill-kliem li jinsab fl-Artikolu 4 tal-Konvenzjoni Ewropea dwar it-Televiżjoni Tul il-Fruntieri, jissuġġerixxi li l-kliem "libertà tar-riċezzjoni" u "jirrestringu" għandu, fil-kuntest ta' din id-direttiva, tifsira speċifika, iktar ristretta minn dik tal-kunċett ta' "restrizzjonijiet fuq il-libertà li jiġu pprovduti servizzi" imsemmi fl-Artikolu 56 TFUE.
- 71 Għandu jiġi rrilevat, f'dan il-kuntest, li l-Qorti tal-Ġustizzja ddecidiet, fir-rigward tad-Direttiva 89/552, kif emendata bid-Direttiva 97/36, li l-Artikolu 2a(1) u (2) tagħha jikkorrispondi, essenzjalment, għall-Artikolu 3(1) u (2) tad-Direttiva 2010/13, li din l-ewwel direttiva kienet tistabbilixxi l-prinċipju ta' rikonnoxximent, mill-Istat Membru ta' riċezzjoni, tal-funzjoni ta' kontroll tal-Istat Membru ta' orijini fir-rigward tas-servizzi tal-midja awdjoviziva tal-fornituri li jaqgħu taħt il-ġurisdizzjoni tiegħu (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tat-22 ta' Settembru 2011, Mesopotamia Broadcast u Roj TV, C-244/10 u C-245/10, EU:C:2011:607, punt 35).
- 72 F'dan ir-rigward, il-Qorti tal-Ġustizzja enfasizzat li l-kontroll tal-applikazzjoni tad-dritt tal-Istat Membru ta' orijini applikabbli għas-servizzi tal-midja awdjoviziva u tal-osservanza tad-dispożizzjonijiet tad-Direttiva 89/552, kif emendata bid-Direttiva 97/36, jaqa' biss fuq l-Istat Membru li minnu dawn is-servizzi joriġinaw, u li l-Istat Membru ta' riċezzjoni ma huwiex awtorizzat jeżerċita l-kontroll tiegħu stess għal raġunijiet li jaqgħu taħt l-oqsma kkoordinati minn din id-direttiva (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tat-22 ta' Settembru 2011, Mesopotamia Broadcast u Roj TV, C-244/10 u C-245/10, EU:C:2011:607, punt 36 u l-ġurisprudenza ċċitata).

- 73 Għall-kuntrarju, id-Direttiva 2010/13 ma tipprekludix, bħala prinċipju, l-applikazzjoni ta' leġislazzjoni nazzjonali li, b'mod ġenerali, issegwi għan ta' interess ġenerali mingħajr madankollu ma tistabbilixxi t-tieni kontroll tax-xandiriet televiżivi li jiżdied ma' dak li l-Istat Membru ta' xandir huwa obligat iwettaq (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tad-9 ta' Lulju 1997, De Agostini u TV-Shop, C-34/95 sa C-36/95, EU:C:1997:344, punt 34).
- 74 Mis-sentenza tad-9 ta' Lulju 1997, De Agostini u TV-Shop (C-34/95 sa C-36/95, EU:C:1997:344), jirriżulta li miżura nazzjonali li ssegwi għan ta' interess ġenerali li tirregola ċerti aspetti tax-xandir jew tad-distribuzzjoni ta' servizzi tal-midja awdjoviviva taqa' taħt l-Artikolu 3(1) u (2) tad-Direttiva 2010/13 biss jekk din tistabbilixxi t-tieni kontroll tax-xandiriet televiżivi li jiżdied ma' dak li l-Istat Membru ta' xandir huwa obligat iwettaq.
- 75 Il-Qorti tal-Ġustizzja ddikjarat, fil-punt 50 tas-sentenza tat-22 ta' Settembru 2011, Mesopotamia Broadcast u Roj TV (C-244/10 u C-245/10, EU:C:2011:607), li ma jaqgħux taħt id-Direttiva 89/552, kif emendata bid-Direttiva 97/36, leġislazzjonijiet ta' Stat Membru li ma jirrigwardawx speċifikament ix-xandir u d-distribuzzjoni tal-programmi u li, b'mod ġenerali, iridu jilhqu għan ta' ordni pubbliku, mingħajr madankollu ma jimpedixxu t-trażmissjoni mill-ġdid fil-veru sens tal-kelma fit-territorju tiegħu tas-servizzi tal-midja awdjoviviva li ġejjin minn Stati Membri oħra,
- 76 Madankollu, ma hemmx lok li l-punt 50 tas-sentenza tat-22 ta' Settembru 2011, Mesopotamia Broadcast u Roj TV (C-244/10 u C-245/10, EU:C:2011:607), jiġi interpretat fis-sens li miżura nazzjonali tikkostitwixxi restrizzjoni, fis-sens tal-Artikolu 3(1) tad-Direttiva 2010/13, meta l-leġislazzjoni li fuq il-bażi tagħha din hija adottata tirregola ċerti aspetti tax-xandir jew tad-distribuzzjoni tas-servizzi tal-midja awdjoviviva, bħall-modalitajiet li permezz tagħhom dawn is-servizzi huma mxandra jew iddistribwiti.
- 77 Ma tikkostitwixxix tali restrizzjoni miżura nazzjonali li, b'mod ġenerali, issegwi għan ta' ordni pubbliku u li tirregola l-modalitajiet ta' distribuzzjoni ta' stazzjon tat-televiżjoni lill-konsumaturi tal-Istat Membru ta' riċezzjoni, meta tali modalitajiet ma jimpedixxux it-trażmissjoni mill-ġdid fil-veru sens tal-kelma tal-isemmi stazzjon. Fil-fatt, tali miżura ma tistabbilixxix t-tieni kontroll tax-xandir tal-istazzjon inkwistjoni li jiżdied ma' dak li l-Istat Membru ta' xandir huwa obligat iwettaq.
- 78 Fir-rigward tal-miżura inkwistjoni fil-kawża prinċipali, l-ewwel nett, mill-osservazzjonijiet ipprezentati mil-LRTK u mill-Gvern Litwan jirriżulta li, permezz tal-adozzjoni tal-Artikolu 33(11) u tal-punt 1 tal-Artikolu 33(12) tal-Liġi dwar l-Infurmazzjoni lill-Pubbliku, li fuq il-bażi tagħha ġiet adottata d-deċiżjoni tat-18 ta' Mejju 2016, il-leġislatur nazzjonali ried jiġġieled kontra x-xandir attiv ta' infurmazzjoni li tiskredita lill-Istat Litwan u thedded l-istatus tiegħu ta' Stat sabiex, fid-dawl tal-influenza partikolarment importanti tat-televiżjoni fuq il-formazzjoni tal-opinjoni pubblika, jipproteġi s-sigurtà tal-ispazju ta' infurmazzjoni Litwan kif ukoll sabiex jiggerantixxi u jippreserva l-interess pubbliku li jiġi korrettament informat. L-infurmazzjoni prevista f'din id-dispożizzjoni hija dik li taqa' taħt il-projbizzjoni prevista fl-Artikolu 19 ta' din il-liġi, li fostha tinsab infurmazzjoni li tistieden li tingħeleb permezz tal-forza l-ordni kostituzzjonali Litwana, li tincita sabiex tiġi ppreġudikata s-sovranietà tar-Repubblika tal-Litwanja, l-integrità territorjali tagħha u l-indipendenza politika tagħha, li tikkonsisti fil-propaganda tal-gwerra, li tincita l-gwerra jew il-mibegħda, iż-żebliġ jew id-disprezz, jew li tincita d-diskriminazzjoni, il-vjolenza jew ir-ritaljazżjonijiet fiżiċi kontra grupp ta' persuni jew membru ta' dan il-grupp minhabba, b'mod partikolari, in-nazzjonalità tiegħu.
- 79 Fl-osservazzjonijiet tagħha quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja, il-LRTK ippreċizat li d-deċiżjoni tat-18 ta' Mejju 2016 kienet ġiet adottata minhabba li wiehed mill-programmi mxandra fuq l-istazzjon NTV Mir Lithuania kien fih infurmazzjoni falza li kienet tincita l-ostilità u l-mibegħda bbażati fuq in-nazzjonalità lejn il-pajjiżi Baltiċi li tirrigwarda l-kollaborazzjoni tal-Litwani u tal-Latvjani fil-kuntest tal-Olokawst u li tirrigwarda l-politika interna tal-pajjiżi Baltiċi allegatament nazzjonalista u neoNazista, politika li tikkostitwixxi theddida għall-minoranza nazzjonali Russa li tgħix fit-territorju ta' dawn il-pajjiżi. Skont il-LRTK, dan il-programm kien immirat lejn il-minoranza tal-lingwa Russa

tal-Litwanja u kien intiż, permezz ta' diversi tekniċi ta' propaganda, li jinfluwenza, b'mod negattiv u suġġestiv, l-opinjoni ta' dan il-grupp soċjali fir-rigward tal-politika interna u esterna mmexxija mir-Repubblika tal-Litwanja, mir-Repubblika tal-Estonja u mir-Repubblika tal-Latvja, u li jkabbar il-firdiet u l-polarizzazzjoni tas-soċjetà kif ukoll li jenfasizza t-tensjoni fir-reġjun tal-Ewropa tal-Lvant maħluqa mill-pajjiżi tal-Punent u r-rwol ta' vittma tal-Federazzjoni tar-Russja.

- 80 Mill-fajl għad-dispożizzjoni tal-Qorti tal-Ġustizzja ma jirriżultax li dawn il-konstatazzjonijiet ġew ikkontestati, fatt li madankollu għandu jiġi vverifikat mill-qorti tar-rinviju. Fuq din il-bażi, miżura bħal dik inkwistjoni fil-kawża prinċipali għandha titqies bħala li ssegwi, b'mod ġenerali, għan ta' ordni pubbliku.
- 81 It-tieni nett, il-LRTK u l-Gvern Litwan ippreċiżaw, fl-osservazzjonijiet bil-miktub tagħhom, li d-deċiżjoni tat-18 ta' Mejju 2016, li tobbliga lill-fornituri ta' servizzi tal-midja li x-xandiriet tagħhom huma maħsuba għat-territorju Litwan u lill-persuni l-oħra li jipprovdu lill-konsumaturi Litwani servizz ta' xandir permezz tal-internet ta' stazzjonijiet jew ta' xandiriet televiżivi jxandru jew jittrażmettu mill-ġdid f'dan it-territorju, matul perijodu ta' tnax-il xahar, l-istazzjon NTV Mir Lithuania biss f'pakketti bi hlas, tirregola biss il-modalitajiet ta' distribuzzjoni ta' dan l-istazzjon lill-konsumaturi Litwani. Fl-istess hin, huwa paċifiku, fil-kawża prinċipali, li d-deċiżjoni tat-18 ta' Mejju 2016 ma tissuspendix jew ma tipprojbixxix it-trażmissjoni mill-ġdid ta' dan l-istess stazzjon fit-territorju Litwan, peress li dan jista', minkejja l-imsemmija deċiżjoni, dejjem jiġi mxandar legalment f'dan it-territorju u l-konsumaturi Litwani dejjem jistgħu jarawh, sakemm huma jabbonaw ma' pakkett bi hlas.
- 82 Għalhekk, miżura bħal dik inkwistjoni fil-kawża prinċipali ma timpedixxix it-trażmissjoni mill-ġdid fil-veru sens tal-kelma fit-territorju tal-Istat Membru ta' riċezzjoni tax-xandiriet televiżivi tal-istazzjon televiżiv kopert minn din il-miżura li ġejjin minn Stat Membru ieħor.
- 83 Għalhekk, tali miżura ma taqax taħt l-Artikolu 3(1) u (2) tad-Direttiva 2010/13.
- 84 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet preċedenti kollha, ir-risposta għall-ewwel domanda għandha tkun li l-Artikolu 3(1) u (2) tad-Direttiva 2010/13 għandu jiġi interpretat fis-sens li miżura ta' ordni pubbliku, adottata minn Stat Membru, li tikkonsisti fl-obbligu, għall-fornituri ta' servizzi tal-midja li x-xandiriet tagħhom huma maħsuba għat-territorju ta' dan l-Istat Membru u għall-persuni l-oħra li jipprovdu lill-konsumaturi tal-imsemmi Stat Membru servizz ta' xandir permezz tal-internet ta' stazzjonijiet jew ta' programmi tat-televiżjoni, li jxandru jew jittrażmettu mill-ġdid fit-territorju ta' dan l-istess Stat Membru, matul perijodu ta' tnax-il xahar, stazzjon tat-televiżjoni li ġej minn Stat Membru ieħor biss f'pakketti bi hlas, mingħajr madankollu ma timpedixxi t-trażmissjoni mill-ġdid fil-veru sens tal-kelma fit-territorju ta' dan l-ewwel Stat Membru tax-xandiriet televiżivi ta' dan l-istazzjon, ma taqax taħt din id-dispożizzjoni.

Fuq it-tieni domanda

- 85 Fid-dawl tar-risposta mogħtija għall-ewwel domanda, ma hemmx lok li tingħata risposta għat-tieni domanda.

Fuq l-ispejjeż

- 86 Peress li l-proċedura għandha, fir-rigward tal-partijiet fil-kawża prinċipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tiddeċiedi fuq l-ispejjeż. L-ispejjeż sostnuti għas-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-Ġustizzja, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistgħux jithallsu lura.

Għal dawn il-motivi, Il-Qorti tal-Ġustizzja (It-Tieni Awla) taqta' u tiddeċiedi:

L-Artikolu 3(1) u (2) tad-Direttiva 2010/13/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-10 ta' Marzu 2010 dwar il-koordinazzjoni ta' ċerti dispożizzjonijiet stabbiliti bil-liġi, b'regolament jew b'azzjoni amministrattiva fi Stati Membri dwar il-forniment ta' servizzi tal-media awdjoviziva (Direttiva dwar "is-Servizzi tal-Midja Awdjoviziva"), għandu jiġi interpretat fis-sens li miżura ta' ordni pubbliku, adottata minn Stat Membru, li tikkonsisti fl-obbligu, għall-fornituri ta' servizzi tal-midja li x-xandiriet tagħhom huma maħsuba għat-territorju ta' dan l-Istat Membru u għall-persuni l-oħra li jipprovdu lill-konsumaturi tal-imsemmi Stat Membru servizz ta' xandir permezz tal-internet ta' stazzjonijiet jew ta' programmi tat-televizjoni, li jxandru jew jittrażmettu mill-ġdid fit-territorju ta' dan l-istess Stat Membru, matul perijodu ta' tnax-il xahar, stazzjon tat-televizjoni li ġej minn Stat Membru iehor biss f'pakketti bi ħlas, mingħajr madankollu ma timpedixxi t-trażmissjoni mill-ġdid fil-veru sens tal-kelma fit-territorju ta' dan l-ewwel Stat Membru tax-xandiriet televiżivi ta' dan l-istazzjon, ma taqax taht din id-dispożizzjoni.

Firem